

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 3 frt — kr.
Félévre . . . 1 „ 50 „
Negyedévre . . . — „ 75 „
Egyes szám ára 6 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(Népies kiadás.)

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratok vissza nem adat-
nak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek
föl.

Megjelen vasárnaponként.

Pisztoly a politikában.

Pécs, 1897. április hó 2.

(*) Nyakunkon a kiegyezés minden
veszedelmeivel, a kormány szájkosaras ja-
vaslatával el akarja kobozni a sajtószabad-
ságot; a nemzet egyeteme pedig némán
tűri a fenmaradása ellen intézett garáz-
dalkodásokat. A koncesió nagy tábor ös-
szes igyekezetét, törvénycsavaró tudósainak
harcba küldésével, arra fordítja, hogyan
játsszák ki a törvényt az összeférhetel-
enség hinárijába került kollegáik kedvéért,
nagy bölcsen nem feledvén, hogy mind-
nyájunkat érhet baleset.

Ez volna tehát most a helyzet szig-
naturája. És míg a nagy dolgok szünetel-
nek, a fazékpárt lovagjai magukra vál-
lalták az összeférhetlenségi ügyek meg-
oldását; karddal, pisztolylyal, ahogy jön,
a fődolog az, hogy ne törvényes uton. Akár
csak a világhódító Nagy Sándor, úgy tesz
ez a két világbolondító gentleman is, kard-
dal oldják meg a gordiusi csomót.

De hát mi is volna maga az eset?
Tisza István grófról azt írta a minapában
a nemzeti párt egyik organuma, a „Ha-
zánk“ című napilap, hogy az ő többrend-
beli bankigazgatósága a törvény szerint
összeférhetetlen a képviselői állással.

Főlemlítette ez a lap a többek közt,
hogy Tisza István grófnak

- 1.) az ipar- és kereskedelmi banknál,
- 2.) az agrár banknál,
- 3.) a rimamurány-salgótarjáni vasmű
részvénytársaságnál elfoglalt állását;
- 4.) a bécsi tramway részvények el-
helyezésénél,
- 5.) a budapest-rákospalotai villamos
vasuti részvények kibocsátásánál való tény-
kedését;
- 6.) a Wiener Bankverein érdekében
való ügynökségködését.

Nos, azt a kérdést, vajjon Tisza
István grófnak említett állásai és szerep-
lései összeférnek-e a képviselőséggel, el
lehet-e döntené karddal, vagy pisztolylyal?
Erre nagyon könnyű a felelet, hogy: nem.

Ezen kívül a „Hazánk“ című lap
Tisza István gróf nevével kapcsolatban
több, becsületét érintő, kifejezések is fog-
laltatnak. Azt mondja ugyanis nevezett
lap, — szórul-szóra idézzük — hogy „a
budapest rákospalotai villamos vasuti rész-
vények kibocsátása oly lángeszű bűzfogás
volt, mely párját ritkítja a szédelgések
történetében.“

Ez már aztán súlyos vád, a melyet
pisztolylyal, vagy karddal elintézni nem
lehet és nem szabad. A vád olyan súlyos,
hogy annak tisztázása nem csupán Tisza
István grófnak, hanem a magyar közélet
tisztaságának érdeke. Ha rágalom e vád:
nyerjen az bűnhődést; ha alappal bíró:
tisztuljon meg a közélet. De ha fölmerült

a vád, az feltétlenül tisztázást követel.
Csakhogy nem karddal, sem pisztolylyal
nem lehet megszerezni azt a világosságot,
a melyet ebben az ügyben nem a Tisza
István grófnak, hanem a közügynek az
érdeke követel.

Ime, ilyen politikai Herbertek alkot-
ják meg nekünk a nemzet jövőjét. A ma-
gyar politikai közélet legellenszenvesebb
alakja büszkén veri a mellét: Én a Tisza
Kálmán fia vagyok! s követel magának
vezérszerepet, a mikor nemcsak a képvi-
selői állással, de legtöbb képviselőtársával
vannak összeférhetlenségei. Eszünkbe jut
Szigligeti egyik hazafias darabjának, a
„II. Rákócy Ferenc fogságá“-nak az a
jelenete, midőn a hosszú időn át börtön-
ben selyett Rákócy Boldizsár abban a
percben jelen meg, midőn Ferencet elfog-
ják. „Ime a te jövőd! . . .“ mondja Rá-
kócy Ferenc önmagának.

Mert nem képzelhetünk szomorubb
dolgot, mint egy újabb Tisza-aerát, ha
mindjárt modernizált kiadásban is. Talán
végzete az ujdonsült grófnak, hogy sehol
se szeressék ebben a hazában, az atyja
által szerzett gyűlöletet mind neki kell
zsebrevágni. Bizony, a nemzet szivesebben
tűrne meg inkább még egy Bach-ot, vagy
Schmerlinget, mintsem egy Tisza grófot,
amely végleges megsemmisülését jelentené
a magyarnak.

Ne higgyük tehát, hogy a Bánffy-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Négy évszak.

Hegy tövében,
Völgy ölében,
Ifju karján
Gyöngye kis lány.
Szíve dobban
S lánggra lobban.

Ha szerelem
Szűz kebelén
Bimbót fakaszt:
Az a tavasz.

Kéjes percek,
Mézes hetek,
Férfi karok
Közt szép napok:
Pazar óvek
Mind, mind ezek!

Ha remények
Teljesedtek
S anya a lány:
Im, ez a nyár.

Hulló levél,
Fagyfaló szél,

Mult napokról,
Szép álmokról
Sirva beszél,
Zugva regél.

És nagyanya
Már az anya,
Haja is ősz:
Lásd, ez az ősz.

Kis kunyhóba
Agg anyóka,
Fonnyadt ajka
Bus panasza:
Hogy az idő
Vissza nem jó.

Tavasz nyár, ősz
Vissza nem jössz!
S zugja a szél:
Örök a tél . . .

Kalisch Adolf.

A víz.

Igen tisztelt Uraim! Nem kívánok ár-
vitztudósítást írni: azonban „mea culpa“-vai
kell bevallanom, hogy a tárcacímek meg-
választásában a zsenialitástól igen messze
estem. Valamint sok egyéb másban is igen
messze estem.

„A sirbolt rejtelmes halottai“ a „tenger-
szemű grófkisasszony“ vagy pl. „Li Csiang-
Po-Fo-Fu, vagy a kékfejű chinai kalóz“,
érdekesebb hangzásuak ugyan, mint e jám-
bor szó „a víz“; de hát a bizarrizmus
távol legyen tőlünk. Hadd szóljon azért az
ének „a víz“-ről. Kedves barátim, azaz fele-
barátim, kiknek arcán és orrán Homerosz
rhododaktylosz eosz-a*) dereng szüntelen;
kiknek torkaiból a víz nem szeretése miatt
és a nem vizivás miatt olyféle hangok szár-
maznak elő, mintha a reggeli szilvórium után
bundadarabot, avagy sárkefét nyelnének; a
kik litániáikban, már t. i. ha litániát
mondanának, a „ments meg Uram minket“
elé feltétlenül és mindenekelőtt e szót bigyesz-
tenének oda: a „vizivástól“; — viziszonyos
felebarátim, nem titeket akarlak flegmátok-
ból kizavarni!

Csak vissza akarok térni gondolataim-
ban arra a kákás, békalencsés, mocsaras,
maláriás helyre, a hol először pillantottam
meg a napot. (Nem ugyan a felkelő napot,
mert a mint az öregektől hallom, estefelől
jöttem a világra.)

Én nem bánom akármit morfondiroznak
a világháborítók. Azzal se törődöm, ha még
a közmondásokat is a romlott izlésükhöz ido-
mitják, állítván hogy mindenütt jó, de leg-
jobb — máshol. Én megmaradok pátriár-

*) a róssauju hainál.

rendszerrel még rosszabb is nem lehet, hisz a mostani csak előkészület a leges-legrosszabbra, hisz tudvalevőleg Tiszák csak abban a biztos reményben mozditják elő Bánffy kalkulussait, hogy utána ismét az ő napjuk sűt föl.

Ez a párbajozási szellem, mely most annyira grasszál a politikai kérdések elintézésénél, a következő terrorista korszak előszele. Terrorizálni akarnak mindenkit, hogy annál szabadabban üzhessék üzleti spekulációikat. Ugyan mit szólna Deák Ferenc, ha felkelne sirjából s látná, hogy a nemzet választott (?) képviselőinek nagyobb része üzletszerűleg foglalkozik állása előnyeinek értékesítésével.

Mi abban a hitben vagyunk, hogy semmi, de semmi sem képes annyira szétrobbantani a kormánypartot, mint tagjai titkos és nem titkos üzleteinek a szellőztetése. Az egész magyar ellenzéki sajtó, az egész vonalon, kérelhetetlenül állítsa oda a nagyközönség elé a hatalom pénzével és erőszakával politikai tényezővé tett spekulánsokat, akik bizalommal, becsülettel kereskednek. Nem kell megijedni a párbajhősöktől; mert tudvalevőleg a börze emberei és a liferánsok között nem éppen a legdivatosabb dolog a karddal és pisztolylyal való lovagiaskodás. Már pedig a mostani képviselőház veszedelmes konkurrensa a börzének, ahol lehetnek ugyan vakmerő játékosok, de a lovagiasság terén, midőn tette kerül a dolog, mindenik csak egy szájtató Bramarbas-nak bizonyul.

A közéletet ellenőrző sajtót sem nagyhangu fenyegetésekkel, sem inzultusokkal nem lehet megfélemlíteni; csak legyen az írónak igazsága, határozott, kétségbevonhatatlan igazsága. Pisztolylyal, karddal eszmecserét folytatni nem lehet, sem tényeket cáfolni, sem piszkot lemosni, ide más valami is szükséges, ami nincs meg a kormányparton: az önzetlen hazaszeretet.

kálisnak s rajongok az emberért, aki téli estéken szeret a kályha mellé ülni, ott pipázni, theázni és rossz kormányokat szidni; nemkülönben azokért, a kik meleg időben leeresztik az ablakredőket s ülve a félhomályban, spriccert isznak.

Ilyennek képzeltem én mindig a magyar embert Bánk Bántól Darányi Ignácig.

Száljon hát a gondolat innen messze idegenből vissza a szülői földre.

Hadd gyönyörködjék a hűs fűzek alatt, ahol a mult időkben annyit gyönyörködött; hadd bámulja a friss habokat, melyeknek nézésébe sok esztendő előtt annyiszor elmerült.

De más élet is van ott!

Viz, sok viz, olykor nyugodt, olykor hullámos, benne ezer állat, ezer élet változatos.

Zöld rétkertben tengernyi viz.

Amint kissé melegebb sugarat bocsát le az öreg nap, megmozdul a számtalan nádaly s vértszomjazva, kigyózva szeli a vizet; nyakát puffasztja a foltos tűzöl s vígan nyikog, ha sűt a nap, elhallgat, ha az felhő alá bujik. A nádveréb megkezdi nó táját, azt a kimondhatatlanul változatos nótát, amit Mozart soha le nem kótázhatna, Liszt, Reményi el nem huzhatna soha.

A viz színén vízi legyek raja ugrándozik. Egyszer csak felbukkannak a viz alól az apró halfejek s elnyelik a legyeket. Hu-

Egyébiránt ha éppen meg kell lenni, szomorú dolog volna, ha a sajtó munkásai közt nem találkoznék olyan, aki a kardot is tudja forgatni emberül. Egyszer aztán majd ezek a politikai kartellvivők s spaddassin-ek is emberökre találnak, akkor aztán bizonyára elmegy a kedvük a való igazságot, a tényeket kardéllal, vagy pisztolycsővel lecáfolni akarni. Ne feledjük, a fazékpárt leghirhedtebb vivója: Gajáry Ödön is valamikor ujságíró volt. Talán az ellenzéken is akad, aki sikeresen mérkőzhetik egy Gajáryval?

Az új főispán.

Háromnapos ünnepséget tartott Pécs város és Baranyamegye közönsége abból az alkalomból, hogy Fejérváry Imre b. főispáni beiktatása ment végbe Pécs város falai közt a hivatalos pompa minden fölhassználásával.

Vasárnap, a reggeli vonattal indult el Budapestről az új főispán nevével s mintegy 30 főből álló kíséretével. Utközben Dombóvár, Sásdon, Bükösön, Sz. Lőrincen mindenütt küldöttségek fogadták dikciókkal.

A pécsi állomáson 24 tagú városi küldöttség élén Szeredy József apátkanonok üdvözölte, miután, kísérve mintegy 150 kocsió, az indóház utca végén föllállított diadal kapun keresztül megkezdődött a bevonulás a mi egy jó félórát vett igénybe.

A város háza előtt, a föllállított dobogón, a városi tisztikar és a bizottsági tagok várakoztak, körülöttük a testületek zászlóik alatt s a tengernyi kíváncsi nép.

A város nevében Majorossy Imre polgármester üdvözölte lendületes beszédben az új főispánt, a mire ez katonás rövidséggel válaszolt:

Lakására érve, a folyosókon a vár megyei tisztikart találta sorakozva, melynek nevében Szily László alispán üdvözölte.

Este a színházban diszeloadás volt.

Hétfőn reggel ment végbe a székes-egyházban az alkalmi istentisztelet.

Pont kilenc órakor érkezett Fejérváry Imre b. főispán diszmagyarban, a ki után a nagy csoport is bevonult a templomba,

szos haragoszöld levelek alatt a harscsa, csukales s elfogja az apró halakat; amott az ügyes sikló öldösi, kergeti a brekegő békákat: mig lent a legmélyen combnyi harscsa nyeldesi a csukákat s egyéb kövérebb falatokat.

Nincs itt nyugalom, nincs tétlen élet. A viz alatt örökös harc, a viz felett örökös ének.

Hirtelen azonban nagy baj történt.

A magas kormány rettentően megharagudott a piócákra. Először kitiltotta őket a patikákból, azután meg azt akarta, hogy épenséggel ne existáljanak.

Egyszer csak nagy hirtelen megjelenik köztünk egy szakállas uri ember. Nagy ur lehetett és igen okos, mert az „r” et nem tudta kimondani és csiptetőt viselt.

Őt magát iszen csak kiakolbólitottuk volna, csak az volt a baj, hogy jött utána valami négy-ötezer ember, ásóval, kapával és hatalmas kotrógépekkel.

— Nem kell pióca — volt a jelszó. Erre ezek elkezdtek ásni, kapálni, kotorni egy rémséges, hosszú csatornát, kiemelték medréből a mi öreg folyónkat, behelyezték az ujba, huztak melléje két rettentő gátat s azután elmentek. Céljukat elérték. A viz kiszáradt. A piócák kivesztek.

Az emberek pedig, az én jó földeim, igen megörültek. Leégették a nádat s azt a nagy helyet, ahol eddig piócák s harscsák

melynek szentélyét szüntőlég töltötte meg. A ki nem jutott ülőhelyhez, azok vastag, áthatolhatlan tömeggé verődve, várták az isteni tisztelet megkezdését.

Ritka szép kép tárult a szemlélő elé. A felgyújtott templomi gyertyák ezerszeresen verődtek vissza a sok gyémántról és ékkőről, a melyek a sok diszruhás alak mentekötőjét, boglárját, vagy kössöntyűjét borították.

A templom nagy hajóját szintén szüntőlég töltte a nagy közönség, jobbára hölgyek, mig a népoltár előtt a vármegyei hajduk, falanxa, tarkítva a szomszéd vármegyék hajduinak különféle színű ruháitól, foglaltak helyet.

Fölhangzott nemsokára a csengetyű szava, nagy kísérettel kivonult a sekrestyéből Troll Ferenc püspöki helynök s intónálta a „Veni Sancte Spiritus”-t, a mit a kórus karéneke után követett a solemnis nagymise.

Mise végeztével teljes rendben történt a fölvonulás a vármegye házára, a hol zsufozásig megtelt a közgyűlési terem a megye minden részéből összesereglett bizottsági tagokkal s idegen vármegyék diszruhás küldötteivel.

Szily alispán megnyitója után nem sokára megjelent az új főispán diszmagyarban s Seifritz István kanonok előmondása után letette az esküt, minek megtörtéttével a vármegye négy legidősebb főszolgabirája, hagyományos szokás szerint székestül fölemelte a főispánt, a jelenlevők zajos éljenzése közben.

Ezután Fejérváry Imre b. megtartotta installációs beszédét, helyeslésektől s éljenzésektől megszakitva.

Közgyűlés után 25 küldöttség tisztelegését fogadta, a mit fél kettőkor diszlakoma a követett a Vigadó termeiben, melyen 450-en vettek részt. Felköszöntőket mondtak: az új főispán a királyra, Kardos Kálmán az új főispánra, Troll Ferenc Kardosra és Fejérváryra és még többen.

Diszeloáddal a színházban, valóságos theatre-paréval végződött az első nap, s kedden már a város részéről rendezett ünnepségek foglalták le az új főispán idejét.

Kedden isteni tisztelet volt a belvárosi plébánia templomban. Az első padsorok piros terítővel voltak ellátva, melyekben a városi képviselőtestület tagjai, a katonaság s

tanyáztak, ekével és boronával szeliditgették' annyira annyira, hogy a tavasz elején a piócás, nádtermő vizek helyén zöld buza hullámzott.

Kezdték dicsérni a szakállas embert.

Csakhogy hallották önk jó uraim, a harmatcsepp meséjét? Egy ilyen harmatcsepp ugyanis, aki ama erővel kiszárasztott tavak egyik vizcseppjét vallotta szülőjének s jelzett időben valamelyik stájer hegyóriáson egy száraz fű csucsán dérré fagyva pihent, az arra tévedt szellőtől hirt vett azon erőszakról, mely atyját és atyafiait nyugalmas állapotukból kizavarta.

Iszonyu haragra lobbant s boszura gondolt, melyet hogy végrehajthasson, ezerszer milliárdnyi társával összeesküdött.

Csak alkalomra vártak.

De mivel irva van, hogy a mennyei Atya fölkelte napját a jókra és a gonoszokra egyaránt, — azért fölkelte a stájer hegyekre is.

Ez volt az alkalom.

Megszámlálhatatlan harmatcsepp — lázongva tombolt a hegyi patakokban, egyre csak azt harsogva: „Megyünk elfoglalni a földet, melyet apáink ezer éves birtoklás címén vallottak magukénak.”

Éppen otthon voltam, mert az öreg neve ünnepére találkat adott.

Még annyira se voltunk, hogy valamelyikünk pohárral kezében megemlegethetté

a pécsi főhivatalok képviselői foglaltak helyet. Dismagyar ruhában voltak Szily László, Kardos Kálmán, Német Lipót, Ország, Lajos, Hinka László, Vaszary Gyula, Reeh György, Koszits Kamill, Darócy Aladár, Aidinger János, Vaniss Sándor stb.

A templom közepén a főoltárral szemben külön pad volt elhelyezve, szintén piros posztóval betakarva, melyben Fejérváry Imre báró főispán, Troll Ferenc püspöki helynök és Majorossy Imre polgármester foglaltak helyet.

A misét fényes segédlettel Magenheim József belvárosi plebános mondotta, s midőn intonálta a „Veni sancte spiritus“-t a kórusról a pécsi dalárda folytatta az egyház régi ismert dallama szerint.

A nagymise énekrészeit szintén a pécsi dalárda szolgáltatta, előadta Hoffer Vokálmisét, a tőle megszokott precizitással. Betétül offertoriumra Schneider Istvánné, gyönyörű csengő hangján Cherubini „Ave Maria“-ját adta elő.

Mise végeztével szép rendben a városházára mentek a hivatalos egyéniségek, a hol kezdetét vette a diákgyűlés.

Nagyon is szűknek bizonyult be a városház közgyűlési terme annyi idegen vendég befogadására, de hát valahogyan csak elszorongottak.

A beigtatási aktus — a székestül való felemelésen kívül — hasonlóképpen ment végbe, mint a megyeházán. Az új főispán itt is majdnem ugyanazokat mondotta el, mint előző nap a megyénél, csupán Majorossy polgármester nagyobb szabású válasza ütött el a sablontól, a mely arra volt szánva, hogy nagyon messze meghallják.

Huszonhat küldöttség fogadása után kezdetét vette a második diáklakoma szintén a Vigadóban, azzal a különbséggel, hogy most csak 250-en vettek részt. Felkészültöket mondottak: az új főispán, Majorossy polgármester, Littke József, Szeredy József, Krassnay Miklós, Kardos Kálmán, Bors Emil, Perlis Ármin, Záray Károly s többen.

Délután 5 órakor volt a harmadik diákelőadás, s ennek végsődtével kezdetét vette a kivilágítás.

A Széchenyi tér fényárban uszott, mikorra — úgy 8 óra felé — a két fáklyás menet a belvárosi templomnál találkozott és volna „az emberi kor végső határait“, midőn kint lárma támadt.

Jelentették, hogy a harmatcseppek megérkeztek.

Csakhamar ott termett a szakállas ur is a végátakon. Jelenléte annyit ért, mint nem jelenléte. A víz kitört, elfoglalta az apáiktól birt helyeket s velük az öregemnek huss hold buzáját.

— Hja uraim — szólt lelkendezve a szakállas — a víz, a víz . . . rettenetes elem.

— De kérem — szól egy bámuló diák — hisz a víz nem elem.

— Ej mit — szól dörmögve a szakállas maga nem tud semmit.

Két álló hétig uralták a harmatcseppek apáik birtokát s eltávoztak.

Ekkor az öregem, megemlékezve arról, hogy az árvai tótoknak a krumplicsinyi, mint neki eddig a peccenyé, a buza helyébe krumplit ültetett.

De a ravasz és boszút libegő harmatcseppek csak stratégiai fogást alkalmaztak; csakhamar még nagyobb számmal visszatértek s a krumplit megették garnirungnak.

Még javában marakodtak a már jól kicsirázott krumplicsiny, midőn a szakállas ur egy küldöttje beállit az öregem istállójába s így szól a bámulónak:

— Uram! ezt a borjut vízszabályozási költségben lefoglalom. Alászolgája.

Törzsök Vilmos.

egyestülve vonult éljenriadalom között, a városháza elé, hol lassankint elhelyeszkedtek.

Ugyanekkor érkezett meg a főispán Majorossy Imre, polgármester kíséretében. A főispán neje a főjegyzői szoba ablakából gyönyörködött a ritkassép látványban, amit különösen emelt a magnézium-fáklyák meggyújtása, melyek piros, fehér, zöld és kék színben, vakítóan ragyogták be az emelvény előtti színteret.

A katonazenekar nyitánya vezette be az ünneplést s eközben érkezett meg a vasútról Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, a főispán atyja is, akit Kardos Kálmán, Aidinger János orsz. képviselők és Vaszary Gyula rendőrkapitány kísérték. A miniszter felment a főkapitány szobájába és onnan hallgatta végig Záray Károly dr. keresk. és iparkamarai titkár üdvözlőbeszédét, melyet a polgárság nevében intézett a főispánhoz.

Fejérváry Imre báró főispán emelkedett hangon köszönte meg a lelkes óvációt s a körülötte álló urak vállalkra emelték háromszor is s úgy intett köszönetet lelkes éljenriadalom között a népnek.

A „Pécsi Dalárda“ éneke harsant fel ezután s Huber „Honfi dal“ ával üdvözlötte a főispánt, aki az ének után felhangzó táps és éljenriadalom közben kalapját lengetve mondott köszönetet a szerenádért. Az ünneplés lelkesültséget csak fokozta a „Polgári Daloskór“ éneke, mely után a vagy kilencszáz főre menő fáklyásmenet megindult a térről és a Jókai-téren átkerülve a királyuteára vonult, a katonazene és a két másik zenekar hangjainál léptetve el a főispán előtt.

Az ünnepek epilógusa a nemzeti kaszinó termében folyt le, ahol estély volt s az új főispán nejeének bemutatatták ujetthonának szép leányait és asszonyait.

Mi ujság?

— (A honvédelmi miniszter Pécssett.) Báró Fejérváry Géza, honvédelmi miniszter, 30-án a gyorsvonattal érkezett Pécsre, az ugyancsak Pestről jött Opris Péter pósta és távirda igazgató társaságában. Az indóházánál fogadására megjelentek: Aidinger János, Kardos Kálmán, Brásay Kálmán országgyűlési képviselők, ugy Krassnay Mihály. Az üdvözlés után kocsiára ült és a városháza elé hajtatott, melynek emeleti ablakából végig nézte a fia tiszteletére rendezett fáklyásmenetet, majd a nemzeti Kaszinó táncestélyére ment, hol megszólításával kintüntette a jelenvolt képviselőket, katonai méltóságokat, mire a kaszinó igazgatója szobájában elfogyasztott vacsora után Aidinger János, Kardos Kálmán képviselők, Majorossy Imre polgármester és Weinhardt Manó forgalmi főnök kíséretében kihajtatott a pályaudvarra és még az éjjeli vonattal Budapestre tért vissza.

— (Felolvasó est.) A pécsi Katholikus Kör ápril 4-én (vasárnap) tartja harmadik felolvasó estjét a következő műsorról: 1. Ének, előadja a kör énekkara. 2. Vallás és társadalom; felolvasa Igaz Béla dr. 3. Ave Maria, Wajdits Alajostól; éneklí Zeleny Sarolta urhölgy; zongorán kíséri Cankl Mici urhölgy. 4. Stella maris, Váradi Antaltól; szavalja Baghy Gyula. A felolvasó-est kezdete fél hat órakor.

— (Vörös kereszt-egyleti közgyűlés.) A vöröskereszt-egylet baranyame-

gyei választmánya és pécsi fiók-egylete ápril hó 4-én (vasárnap) délután 3 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a belvárosi népiskola első emeleti nagytermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Titkár évi jelentése. 2. A választmány és pécsi fiók-egylet jövő évi költségelirányzata. 3. A választmányból kilépő tagok helyeinek betöltése. 4. Indítványok.

— (Az erdélyi püspök Pécssett.)

Az egyházmegyei papszentelést ez évben Majláth Gusztáv gróf, az erdélyi koadjutor fogja végezni, a ki Troll Ferenc káptalani helynök meghívására május elején Pécsre jön s itt a káptalani helynök vendége lesz.

— (Beteg képviselő.) Hentallier

Lajos, a baranyavári kerület orsz. képviselője, már több mint egy hét óta beteg s erős meghülés folytán a szobát nem hagyhatja el. Az orvosa influenzát állapított meg s a betegség előreláthatólag meg egy ideig el fog tartani.

— (Tűz a rossz kémény miatt.)

Lederer Károly, siklósi lakosnak a matyi pusztán levő cselédháza leégett. A tűz onnan keletkezett, hogy a leégett épületen rossz volt a kémény s belőle kihatoltak a szikrák a tetőre, melyet astán felgyújtottak. A gondatlanságból okozott tűzről jelentést tettek a bíróságnak.

— (Pathányok a padláson.)

Hess Lambert, lipovai vendéglős, özv. Fischerné padlásán tartotta kukoricáját, s már többször tapasztalta, hogy a padlásdeszka fel van feszítve és a kukoricája kevesbedik, s legutóbb is, midőn tengeriért ment nézni, hát látja, hogy mintegy 30 zsák kukoricának csak hült helye, Hess rögtön jelentést tett a herceglaki csendőrnöknek, kik a tetteseket ki is nyomozták Sztrákos János téglamester és neje, valamint Toskovics Beldissár ottani lakosok személyében. Ezek töredelmesen beismerették, hogy a lopást éjjelenként a padlás deszkáinak fejjelével való fölfeszítése után ők követték el s az így ellopott kukoricát Horváth Stokó kocsmároshoz vitték, ki egy fél liter pálinkát s néhány font zsirt adott érte. Az orgazdát, meg a bűnösöket a dárdai kir. járásbírósnál feljelentették.

— (Sötét bűn.) Sötét bűnnel, mag-

sata előléseével volt vádolva Gungl Katalin, 23 éves, mobácsi illetőségű, németbolyi cseléd. A sötét bűn be is bizonyult ellene s most a törvénybírák akarták rá kimondani az igazságos ítéletet. A bűnös leány azonban nem várta est be; megszökött Németbolyból s most valahol ismeretlen helyen rejtőzködik az igazságszolgáltatás kezei elől. A megszökött leányt nyomozzák.

— (Uj altisztek.) Katonáéknál, az

ugynevezett „rideg“ kaszárnyaszobákban, ahol az emberek a szabadulás gondolatával foglalkoznak még akkor is, mikor a parádés waffenkabát nyakát hozzáigazitja a század-
szabó a nyurga katonameberhez, csak nagy ritkán szokott tisztelegni az öröm, a megelégedés. Olyas valami ez, mikor valami homályos helyre beszőkik a napsugár s ott fényt vet a szürke falakra. Az emberek szíve ilyenkor megdobban, s arcukon a megelégedés derűje ragyog. Itt tavasszal és ősszel szokott ez a ritka vendég belátogatni a fegyveres em-

berek közé. Ősszel, amidőn leszerelnek a három esztendő katonák a szabadulás nótájától lesz hangos a kaszárnya; tavaszszal, mikor az egyszerű parolira ráhull az ezredes ur jóvótaból az a csillagalaku fehér posztó darabocská, mely egyszerre fölemeli az embernek a tekintélyét és jogot ad arra, hogy virzsiniaszivarral defilírozzon le a föl a királyutcai aszfaltkorzón. Így április elején leginkább az önkéntesek előléptetése van sorban. Ezek a feszes uniformisú fiatal emberek teszik meg az első tiszthelyettesi sarzsi felé, amelyhez egy évi szolgálat után jutnak a magaságbeli reichskriegsminister ur kegyelméből. A pécsi önkénteseknél is most van az öröm ideje; közülök a 44-ik gyalogezrednél 20 önkéntes kapta meg mára az altiszti sarzsit. A pécsi 19-ik honvédegyalozred önkéntesi iskolájában bevezényelt önkéntesek közül pedig 10 önkéntest léptettek elő káplárokká.

— **(A kvóta ellen.)** Tolnavármegye közgyűlésén, melyet tegnapelőtt tartottak meg Szegezárdon, a közgyűlés egyhangú határozatával kimondották, hogy Hevesvármegyének a kvóta felemelése elleni köriratát pártolják a hasonló szellemű feliratot intéznek az országgyűléshez.

— **(Tűz egy kereskedésben.)** Mégis csak haszonnal jár a háztulajdonosokra, de a lakókra is, ha a városban egyes utcákban jó a gyalogjárda, ha a legtöbb utcában rossz is. A szép, csendes estéken ott jön össze, a nappali fáradtságát sétával kipihenni a szorgalmas és legalább némi kényelmes, nagyvárosias állapotokhoz szokott közönség. Így van Mohácson is. Eddig van két utcája, a melyik jobbfejta járdával van ellátva. Egyik a régi főutca. És itt kedden este fél nyolc óra tájban a korábban megvacsorázott közönség már szokott sétáját élvezgette a közben-közben, amint a Freund Móric-féle ház elé értek, egymástól kérdezték, nem érznek-e valami nehéz fojtó szagot? Általános „igen” volt a válasz. És csakhamar kiderült, hogy az a kénes szag a nevezett ház udvaráról kell, hogy jöjjön. Ugy is volt. A Freund és társa kereskedő cégnek ebben az épületben levő raktárában égett a gyufaraktár. A megérkezett tűzoltófecskeendő sugárcsővel behatoltak a különben nagy óvatosságra valló és a tűzrendészetnek megfelelően beraktározva levő raktárba és a még csirájában lappangó tüzet elfojtották. A jelen volt tűzoltók kellő óvatossággal és körültekintéssel végezték munkájukat, és így nem okoztak nagyobb kárt, mint ami éppen csak elkerülhetetlen volt. Hogy miként ütött ki a tűz, azt a megéjtendő tűzrendőri helyiszemle volna kiderítendő. Annyit azonban sikerült megtudni, hogy kedden délután raktároztak be egy ujonnan érkezett gyufaszállitmányt és így valószínű, hogy ennél a munkánál valamelyik munkás gorombábban bánhatott a gyufacsomaggal, mint kellett volna és az így beálló dörzsölés okozhatta a meggyuladást. Avagy talán egér, patkány juthatott a gyufacsomagok közé. Amikor tudósítók e sorokat írta, a kárt nem tudhatták mily összegre rug, de semmi esetre sem valami számot tevő és hogy nem számot tevő, annak tulajdonítható, hogy a tulajdonos lelkiismeretesen külön raktározta a gyulékony anyagokat a gyulékony, de egyszersmind robbanó kereskedelmi cikkektől.

— **(Csárdás a német császár előtt.)** Vilmos, német császár, tudvalevőleg, résztvesz az őszi nagy hadgyakorlatokon, mint a király vendége és aztán Frigyes főherceg baranyamegyei birtokára jön vadászatot tartani. A császár előtt ez alkalommal be fogják mutatni a speciális magyar csárdást is a egy csomó somogyi szép leány és legény fogja a császár előtt a mi nemzeti táncunkat az ő hamisítatlan eredetiségében előadni.

— **(Dinamit lopás.)** Tolnamegyéből a paksi főszolgabíró táviratban értesítette rendőrségünket, hogy az épülő székesfehérvár—adony—szabolcs—paksi vasutnál egy 5 kilogramm dinamitot és 30 drb gyújtófonalat tartalmazó dinamitos ládat ismeretlen tettesek elloptak.

— **(Nőegyleti közgyűlés.)** A pécsi jótékony nőegylet f. hó 11-én délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését saját helyiségében, mely alkalommal az alapszabályok értelmében a választmány 80 tagra fog választás után kiegészíteteni, továbbá az évi jelentés és a zárszámadások fognak előterjesztetni, valamint az esetleges indítványok tárgyalatni.

— **(Óváció.)** Troll paulai Ferenc püspöki helynököt holnap névnapja alkalmából úgy a központi, mint az egyházmegyei papság az óváció számtalan jelével halmozta el. A jótékony főpapak mi is szívből kívánjuk: Ad multos annos!

— **(A vonat elé vetette magát.)** 30-án délelőtt tizenegy óra után a Mohácsról érkező személyvonat elé a 41 és 42-ik szelvény között, a malom-utcai vasuti feljárónál, egy harminc év körüli nő a robbogó vonat elé vetette magát. A vonat kerekei magukkal hurcolták az asszony testét a 42-ik szelvényen túl vagy tizenöt méterre, mikor a vonatvezető meg tudta állítani a vonatot. A test fejét és mellét összetörték a kerekek és az öngyilkos nő már erre kiszenvedett. A pályán mikor a vonat megérkezett jelezte, a nő akkor rohant fel a sinekre és vetette magát a vonat elé, mielőtt megakadályozhatták volna. Ugyanőt egy vasuti munkás a délelőtt folyamán két ízben is lekergette a sinekről, a hol már akkor várakozott az érkező vonatokra. A hullát Trixier Aladár, ügyeletes rbdörbízott kiszállította a budai külvárosi temető hullaházába a az öngyilkos nő kilétének kipuhatolása iránt megindította a vizsgálatot.

— **(A kaszárnya haragosai.)** Eikeseredett haragosai lehetnek a mohácsi huszárlaktanyának Harci Pál, Pávkovics István, Sumics Mátyás, Vörös János és Albert József nevű legények, mert megtették egy sötét éjszaka, hogy sorban bevették a kaszárnya ablakait, mintegy 15 forint kárt okozva ezzel. A csendőrség elfogta az ablakbeverő legényeket, a kik kihallgatásuk alkalmával nem is tagadták tettüket. Majd a bíróság mond felettük ítéletet.

— **(A szigetvári mandátum.)** Levelezőnk írja Szigetvárról 28-diki kelettel: Lovag Biedermann Rezső mandátumáról való lemondásának híre óriási gyorsasággal terjedt el városunkban és általános lehangoltságot idézett elő, melynek következtében tegnap este pártértekezlet volt a „Korona” nagy termében, mely zsufolásig megtelt. Ez alkalommal Duchon Ödön lelkesítő szavaira az értekezlet újra Biedermann Rezsőt kiáltotta ki egyhangulag jelöltül és határozatba ment, hogy küldöttségileg kéri fel a jelöltség el-

fogadására. Ma reggel már falragaszok hirdették, hogy „Éljen Biedermann Rezső a szigetvári választó kerület képviselő jelöltje” holott ő még a jelölés elfogadásáról nem határozott. Levelezőnk értesítéséhez csak annyit teszünk, hogy Biedermann tegnap délután fogadta a szigetváriak küldöttségét a „Nádor” szállodában és a neki felajánlott képviselőjelöltséget el is fogadta.

— **(József főherceg köszönete.)** A pécsi veterán és segélyző egyesület védnökéhez, József főherceghez, Józsefnapja alkalmából — mint akkor megirtuk — üdvözlő táviratot küldött. A főherceg az üdvözlést a következő sorokban köszönte meg titkárnja útján: „Legmagasabb meghagyásból van szerencsém ő császári és királyi Fensége József főherceg ur hálás köszönetét nyilvánítani magas névünnepe alkalmából kifejezett szives üdvözlésükért. Alcsuth, 1897, március 27.” A levél 30-án érkezett meg a veterán-egyesület elnökségéhez.

— **(Betörő csavargó.)** Sperl János, mohácsi lakosnak istállójába Takács Lajos, zalamegyei pacsai illetőségű csavargó betört és onnan 42 forint értékű lószerszámot elloptott. A lopott tárgyakat azután Grizer György, Lukásovics Gyula, Auberkovics József, Krausz József és Bencsik József, mohácsi lakosoknak eladta, kiknél azokat a csendőrség meg is találta. A betörő csavargót is elfogták és átadták a mohácsi járásbírósnak.

— **(Fiatal tolvaj.)** Kulcsár Jánosné, nyil-utca 47. szám alatti lakosnő 30-án reggel jelentést tett a rendőrségnek, hogy egy ismeretlen, alig nyolc évesnek látszó gyerek járt ma reggel nála. Ő az udvaron volt a mikor a konyhába bement a kis gyereket már ott találta, a ki alamizsnaért könyörgött. Adott is neki egy krajcárt a fiu ezzel elment. Kulcsárné csak most vette észre, hogy a szobája ajtaja nyitva van a bemenvén, sehohsem találta azt az ezüst forintot, melyet kikészített a szekrényre, hogy azzal a piacra megy bevásárolni. Ekkor jutott eszébe, hogy a fiut bentálta a konyhában, a ki a szobában is járhatott, míg ő be nem jött az udvarról és az vihette el a forintot. Ugyis volt. Rendőrségünk a személyleírás után kinyomozta a fiatal tolvajt, a ki nyolcesztendő lettére ismeri már a lopást a meg is találták nála a lopott forintból kilencvenöt krajcárt. Őtöt már elcukrozott. Ma bentartják a gyereket a kóterben, hogy elmenjen a kedve a lopástól.

— **(Baleset a körhintánál.)** A buzapiacra már vagy két hét óta látogatják a szolgálók és udvarlók a körhintát, melyen olesó pénzért lehet a levegőben csolnakázni. Ritka eset is az, hogy egy-egy leány magányosan üljön be a csolnakba; azért is, mert ha nincs is, de a körhintánál mindig akad udvarlója, de meg azért, mivel a csolnakot egy egyénnek repülésbe hozni igen bajos. Bodó Ilona leányzó mégis azon kevesek közé tartozott, a kik egyedül szálltak fel a körhintára és egyedül röpültek a csolnakban magasan, magasan! A leány a vasárnapi publikumot szinte bámulatba ejtő vakmerőségével, hogy a repülő csolnakban felállt és ide-oda izgett-mozgott a ez úgy látszik, tett neki, mert az ügyeletes rendőr figyelemztetése dacára is tovább folytatta vakmerő viselkedését. Egyszer aztán megcsuszott, elesett és hanyatthomlok bukott ki a csolnakból a eszméletlenül maradt a földön. Beszállították a kórházba, a hol legalább egy hétig kell ápolás alatt lennie, míg sérülései begyógyulnak.

— **(Tolvaj csavargónő.)** Wink Anna, hanti illetőségű asszony megunván a faluja egyhangúságát, még a mult ősszel bucsut mondott annak s azóta csavarogva éli világit. Azaz hogy csak élte egész mostanáig, mert most olyan dolgot követett el, amin rajtavesztett és a miért a börtönbe került. Ugyanis Bonyhádon bement Fein Lajos kereskedésébe és ott pénzt akart lopni a kasszából. Azonban rajtakapták és átadták a csendőröknek, a kik vagy hét forint készpénzt találtak nála, a mit hogy mikép szerzett, nem tudta igazolni a módját. A léprekerült tolvaj csavargóút bekisérték a bonyhádi járásbírósa börtönébe és most folyik ellene a vizsgálat.

— **(A férj becsülete.)** Kern János, Báttaszékhez tartozó kiskövesdpusztai lakos, részeg állapotban bement Schwarz Ferenc udvarára és ott Schwarzot megtámadta, hogy miért lopta el az ő tyukjait. Az igaztalan gyanúsításra a megtámadott ember felesége, Mateisz Anna, felkapott egy kezeügyébe eső kapát és azzal fejbeverte a részeg embert. S mert az ura is segített neki, közös akarattal olyan jól elláták Kern Jánost, hogy vagy husz napig nyomhatja az ágyat a szenvedett sérülések folytán. A férj becsülete miatt támadt véres verekedés ügyében majd a bíróság fog ítéletet hozni, hová a kardos menyecskét, urával egyetemben, feljelentették.

— **(Elszabadult malmok.)** Bence József és Nagy Lajos, solti vizimolnárak, egy szép reggel csak azt vették észre, hogy a malmaik a duna közepén usznak és egymásba ütődve, recsegve ropogva tesznek kárt egymásban. Nagy nehezen el tudták fogni az uszó malmokat s kitűnt, hogy valami jómadár elvágta a malmok köteleit, melyek a parthoz kötötték őket s mintegy kétszáz frt kárt okozott a tulajdonosoknak. Már két gyanuba vett embert le is tartóztattak a csendőrök, de mert azok tagadják, mintha ők vágták volna el a malmok köteleit, tehát a vizsgálatot az ügyben tovább folytatják.

— **(Mozognak a szocialisták.)** A tavasz és az április elérkeztevel megmozdulnak a szocialisták is. Vasárnap, f. hó 4-én délelőtt 10 órakor ugyanis gyűlést tartanak a Tornacsarnokban, hogy bajaikról tanácskozzanak.

— **(Korán kezdik.)** Az éjjel a rendőrorjárat a vasuti állomás melletti üres telken négy fiatal gyereket tartóztatott le, a kik ott vetettek maguknak ágyat a fűben a szabad ég alatt. A letartóztatottak mind szökevény mesterinasok, kik között a legöregebb is alig van tizenöt éves, s mindnyájan azért szöktek meg, mert nem szeretnek dolgozni és kényelmesebbnek találják a csavargóéletet. Egyelőre a kóterbe internálták őket s majd haza fognak illetőségi helyeikre toloncoltatni.

— **(Árvis geberduszból.)** Keresztes József, bölcskei lakoson furcsa bosszút állt két betörő, akik álkulcsossal felnyitották a kamráját és oda behatoltak. Mivel azonban egy hordó pálinkán kívül csak egy csomó ruhaneműt találtak a kamrában, bosszúból kieresztették a 135 liter geberduszt a kamrában a földre. A tulajdonos akkor vette észre őket, mikor a geberdusz-

árból kifelé igyekeztek és az egyiktől, ifju Gutmann János muzsikus cigánytól sikerült elvenie a lopott ruhákat. De a két betörő, a fiu meg az apja, elmenekültek s mikor Szauter Mihály és Keresztes György mezőőrök el akarták őket fogni, azokat megtámadták és elverték S végre is a csendőrség tette őket ártalmatlanokká s bekisérte a járásbírósa börtönébe, hogy büntetésüket elvegyék.

— **(Világ-dioráma.)** Érdekes és különösen a tanulóifjúságot érdeklő mutatványok láthatók a Hattyu nagytermében. A „világ-dioráma“ név alatt egy körképben mutatják be Amerika felfedezését és minden nevezetesebb eseményt a világtörténelemből; azonkívül érdekes látképeket mind az öt világrészből. Tegnap este hattól hét óráig a püspöki leányiskola és a polgári iskola növendékei számára rendezett az igazgató egy igen tanulságos és érdekfeszítő előadást, ma este pedig a népiskolák növendékei előtt fogja ugyanazt megismételni.

— **(Jegyzők gyűlése.)** 28-ikán d. e. 10 órakor tartotta Baranya megye községi és körjegyzőinek egyesülete évi rendes közgyűlését a megyei székház közgyűlési termében. Klombauer Antal alelnök megüdvözléssel az ülést, jelentést tesz a mult évi egyleti életről, miután úgy a maga, mint a tisztikar nevében lemond. Korelnöknek Naranicsik József, körjegyzőnek Morvay Ferenc választották meg. Szavazás megkezdése előtt Grosch Vilmos ajánlja, hogy egy szívvél, egy lélekkel válaszzák meg elnöknek a testület legérdemesebb tagját, Olaszi Gábort. Mire Horváth János tiltakozott. Korelnök elrendelte a titkos szavazást. Meg lettek választva elnöknek Klombauer Antal 27 szavazattal, alelnököknek Sebestyén Ádám 26 és Czupi Ede 9 szavazattal; jegyzőnek Horváth János 20 szavazattal, aljegyzőnek Bálint István és Morvay Ferenc, pénztárosnak Grosch Vilmos, valamint 14 választmányi tag. Ezután az alapszabályok módosítását elfogadták, minek kinyomatása 150 példányban elhatározott. Az egyesület mult évi zárszámadása 61 frt 19 kr. készpénz maradvánnyal zárul, szemben az 1895. évi 10 kr. maradvánnyal. A tagdíj hátralékok 506 frt 80 kr-ra rugnak, minek közigazgatási uton leendő behajtására nézve az alispán megkerestetik. A jegyzői szigorlati bizottságba tagokul Olaszi Gábor és Sebestyén Ádám, pótagul Horváth Gyula megválasztottak. Az orsz. jegyzői gyűlésre az egyesület képviselőjében Olaszi Gábor és Kissfaludy Dezső küldetnek ki. A jövő 1898. évben kitűzendő pályaműre, egy szakzerű kérdésre, 50 frt pályadíj kitűzetik s a téma meghatározására Olaszi Gábor, Grosch Vilmos, Sebestyén Ádám és Horváth Gyula tagokból álló bizottság kiküldetik. Ezzel a gyűtés véget ért.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Somogyvármegyében a nagyharsányi anyakönyvi kerületbe Stromár Miklós segédjegyzőt, a mozgóiba Matkovits Mihály segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte s az utóbbit a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta. Kinevezte továbbá a belügyminiszter Tolnavármegye szegzárdi anyakönyvi kerületébe Dömötör Miklós, bogojevai segédjegyzőt, anyakönyvvezető helyettesé.

— **(Görcsönyi csendélet.)** Mult szerdán éjjel eddig ismeretlen tettesek betörték Varga Péter görcsönyi lakos első szobájába s ott az egyik szekrényt kiürítették,

elvive a gazda menyecske lányának, kit a mult farsangon háziasított ki — többrendbeni selyemruhaneműit, 20 frt „ajándékpénzt“, melyet lakodalman kapott, férjének is 5 frt-ját. — Ugyanazon napon Tóth Vince, pelérdi lakos sertéseket hajtott Vaiszlórol s beesteledvén, a görcsönyi kocsmában szállt meg. Amint itt, a félszer alatt levő kocsián aludt, a felöltőjét összetartó gombokat levágták s így a belső zsebéből kivett pénzes zacsó tartalmát, 14 frt s néhány kr. ezüst és nikkel pénzt elemelték, a más erszényben és rejtettebb helyen tartott nagyobb összegű papirpénzekhez nem kísérelték meg a hozzáférést, attól tartva, hogy arra felébred az illető. Bünjelként egy kőműves - kalapácsot találtak a színhelyén. — Mindezt pár nappal megelőzőleg egy görcsönyi polgárnak a pincéjébe törték s elvittek egy kis hordó palinkát. A baksai csendőrség erélyesen nyomoz, keresi a tetteseket s már le is tartóztatott egypár gyanús egyént.

— **(Leégett ház.)** Mivel György és Tóth Anna, báttaszéki lakosok háza a mult hét végén ismeretlen okból kigyuladt és le is égett. A kár meghaladja a 200 frtot, de a leégett épület biztosítva lévén, a tulajdonosok kára nagyrészen megtérül.

— **(Tolvaj asszonyok.)** Bajnok Ferenc, bátai lakostól, különféle ruhanemű, Nyéki Mihálytól pedig egy lud veszett el a napokban. A csendőrség megindítván a nyomozást, az elveszett dolgokat meg is találta Angyó Róza és Bárdos Erzsé, bátai lakosoknál, akik úgy lopták el azokat a károsoktól. A tolvaj asszonyokat átadták a bíróságnak.

— **(Öngyilkossági kísérlet a férj sirján.)** 30 án délelben a szigeti külvárosi temetőben özvegy Recse Ignácné, szigeti külvárosi lakosnót, ezelőtt pár héttel elhalt ura sirján aléltan találták meg. Az asszony ott imádkozott ura sirján és aztán öngyilkossági szándékából sósavat ivott. Eszméletlenül szállították a város közkórházba. Életbenmaradásához kevés remény van.

— **(Országos vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy megyénk Laskó községében ápril hó 19-re eső országos vásár ez évben kivételesen ápril 20-án tartassék meg.

— **(Sztrájk az aratásra.)** Még messze van ugyan az aratás, de azért az ország sok részén már erősen készülnek a mezei munkások a sztrájkra, melylyel az aratás alkalmával akarják helyzetüket javítani — vagy elrontani, amit előre még biztosan tudni nem lehet. A mi megyénkben a mozgalom ez irányban még csak csirájában van, de nagyon erős a szomszédos Tolnamegyében, hol Faddon, Simontornyán, Dunaföldváron, Pakson, Bonyhádon, Tevelen és Dunaszentgyörgyön mindenütt nagy buzgalommal szervezkednek az aratási sztrájkra.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A bátai kath. olvasókör alapszabályait, ugy a tengődi polgári olvasóegylet alapszabályait is a belügyminiszter jóváhagyta.

— **(Uj tanítók.)** Pölöske községben róm. kath. kántortanítóvá Fröhlich Gyula máslonyi tanítót, Varasdon pedig Lagler Sándor zombai tanítót választották meg.

— **(Tolvaj szökevény.)** Uhmán János, Bencenleitner József cipész tanonca magához vevén összes kollégái ruhaneműit és a gazdájától 5 pár cipőt ellopván, megszökött. A tolvaj szökevényt keresi a rendőrség.

— **Az osztrák kormány megbukott.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Badeni-kormány a kiegyezési kérdések miatt megbukott.

— **(Pórujárt igazgató.)** A magyarországi határban a vasutépítkezésnél dolgozó, mintegy 450 főre menő munkáscsapatot Felkli Ferenc, orosz-lói lakos, építési vállalkozó zászára akarta birni a mult hét végén. Három hordó sört ígért a munkásoknak, ha a fizetést teljesítő pénztári személyzetet megtámadják és megverik. A felingattott tömeg már rá is állott az igazgató szavára. a kit e tetténél a bosszu vezetett, mert felmondták neki a munkánál való további alkalmazását, — azonban épen jókor érkezett a helyszínére a sásdi csendőrség s a felingattott munkásokat lecsendesítvén, az igazgatót bekísérte a járásbíróhoz Sásdra, a hol most elmélkedhetik a nem sikerült bosszuállítás felett.

— **(Iparos tanoncok vizsgálata.)** A téli tanfolyam iparos növendékei u. m. a kőművesek, ácsok, kőfaragók, szobafestők és cserepesek évszázó vizsgálatát 1-én tartották meg a négy osztályban. Jelen voltak: Sallamon József kir. tanácsos tanfelügyelő, Vassary Gyula rendőrfőkapitány, Kindl József ipariskolai elnök, Schmelcer Ferenc ipartestületi elnök, Dobszay István ipartestületi jegyző, Rónaky Ignác kapitány, Horváth halas Antal, Magenheim József, Imre Sándor, Grauman János, Sieberth Nándor, Kovácsics Antal bizottsági tagok. A vizsgálatot Schneider I. felügyelő igazgató vezette kellő tapintattal s az észlelt eredmény a kiküldöttek megalapozásával találkozott. Az iparos tanoncok kiképzésére városunkban kiváló gond fordítatik és a haladás évről-évre feltünőbb, mi felsőbb helyről is nyert méltatást, mely úgy a tanítók buzgalmaról, de legfőképpen a felügyelő igazgatónak ritka vezetőképességéről tanuskodik.

— **(Szerencsétlen halál.)** Bischoff Vince szászvári lakos, a vasuti állomás melletti Schrott féle malomban lakik, mint molnármeister, a feleségével együtt. A házaspárnak naponkint sok a dolga a malomban s így nem csoda, ha harmadfél éves Ferenc nevű fiacskájukat kedvére engedték játszani kint a malom körül és a vasuti töltés mellett, minden felügyelet nélkül. A kis fiu el is játszadosott szépen s nem egyszer a malom melletti árok partján akadtak rá, mikor keresték. A keresésére indultak legutóbb is, a mult szombaton este. De most nem találták rá az árokparton, hanem igenis az árokban, hová lebukott a szegény kis gyermek és ott fuladt meg a pocsolyában. Csak holttestét bírták kivenni már az árokból s képzeltető a szülők fájdalma, mikor így látták kis fiacskájukat újra, holtan, megmerevült tagokkal. A szerencsétlen haláleset ügyében folyik a hivatalos vizsgálat.

— **(Halálozások.)** Virtl Adalbertné szül. Németh Emilia, Virtl Adalbert, cs. és kir. nyugalmazott kapitány neje, a pécsi jótékony nőegyletnek sok éven át volt pénztárosa, az éjjel, életének 54-ik évében elhunyt. Temetése holnap (pénteken) lesz a Ferenciek-utcája 18. szám alatti házból a budaikülvárosi közsirkertbe. Az engesztelő szentmisét f. hó 3-án délelőtt féltiz órakor mutatják be lelkiüdvéért a székesegyházban. Az elhunytban Németh Béla és Németh

Gyula ügyvéd nővéröket gyászolják. — Lamát János Rákoscabán mult hó 26-án életének 60-ik évében elhunyt. Temetése mult hó 28-án volt ugyanott. Az elhunytat ipja Rapun Jenő m. kir. nyug. honvédelezredes és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **(A gondatlanság eredménye.)** Hogy mily kárt okozhat a népnek az a gondatlan rossz szokása, hogy a tűzhelyről kivitt hamut nem öntözi el s csak úgy, minden figyelem nélkül kiönti az udvarra, mutatja a következő eset. Barics Kuzmáné, baranyavári asszony a tűzhelyet tisztítván, az onnan felszedett hamut tüzes állapotában az udvar hátulján álló kukoricaszárak mellé szórta; a tüzes hamutól a kukoricaszár még akkor este tüzet fogott és a tűz Baricsék házára is áterjedvén, a ház szintén a tűz martalékává lett. A gondatlanságból több száz forint kára lett a családnak, s mert a leégett ház nem volt biztosítva, e kárból semmi sem törtül meg.

— **(Ki volt az öngyilkos asszony?)** Annak a szerencsétlen öngyilkosnőnek kilétét — a ki 30-án a vonat elé vetette magát — már megállapították a kilétét. Az öngyilkos asszonyt Marek Mari férj. Gádó Andrásnének hívják s a kis haviboldogasszony-utcában 13. szám alatt lakott. Körülbelül ötvenkétéves volt s a legnagyobb valószínűség szerint életuntságból lett öngyilkossá. Erre mutatott az a tény is, hogy nemcsak tegnap kísértette meg, végzetes tette elkövetése előtt, vagy kétszer is hogy egy-egy érkező vonat elé dobja magát, hanem már hetekkel ezelőtt, vagy három különböző alkalommal úgy akadtak rá a vasut mentén járókélők, hogy a sineken fekküdt várva, hogy a vonat jöjjön és elgázolja. Erőszakkal távolították el mindannyiszor a sinekről, míg végre tegnap aztán sikerült végzetes szándékát végrehajtania. Az öngyilkos asszonyt 31-én temették el a budai temető halottasházából.

— **(A sorozás eredménye a járásban.)** A pécsi szolgabírói járás katonasor alá eső legényei felett ma fejezte be a bizottság a sorozást. Ma 209 hadkötelest állítottak elő s közülök besoroztatott 91; tegnap 242 hadköteles közül katonának bevált 112 s tegnapelőtt 239 közül 111. Összesen tehát 690 előállított egyén közül 314 vált be katonának, a mi 46 és egynegyed százaléknak felel meg.

— **(Adomány a népkönyháznak.)** A Bak-koncert jövedelméből 16 forintot adott a koncert rendezőse a pécsi jótékony nőegylet népkönyháza javára.

— **(Szállítási kedvezmény.)** A mohács-pécsi vasut igazgatósága — az államvasutakkal történt megállapodás folytán — a kocsirakományokban szállítandó gabona, hüvelyesek és olajmagvak részére: Mohácsról Barcsra 100 kgrként 34 kros és Németbólyról Barcsra szintén 100 kgrként 33 kros szállítási díjkedvezményt léptetett életbe.

— **(Tüzet okozó gyerek.)** Pál Linkás János, bölcseki lakosnak a háza a napokban kigyuladt és le is égett. A kár mintegy 350 frtot tesz ki, mely — minthogy a leégett ház nem volt biztosítva — mind a tulajdonos kárára megy. Mint a vizsgálat

kiderítette, a tüzet a káros öt éves kis fia okozta, aki valahogy felmászott a padlásra és ott játékból meggyújtott egy csomó szalmát. Ettől aztán tüzet fogott a tető s még szerencse, hogy a gyerek idejekorán lefutott a padlásról, mert különben odaégett volna a tűzben.

— **(Féltékeny asszonyok.)** Gyulajovancán szép asszony hírében áll Módi Mihályné, aki helyre egy menyecske is lehet, mert egyszerre egy anyós, meg egy feleség féltékenységet ébresztette fel, akik aztán bosszút forraltak ellene. Ugyanis öreg Pál Jánosné és ifj. Pál Jánosné mindakettőn féltették az urukat tőle, s úgy álltak rajta bosszút, hogy kilesték egy csendes alkonyatkor s elverték úgy, hogy a szép asszony véres fejjel, dagadt arccal és kékrevert vállakkal tudott csak előlük menekülni. Hogy a két Pál közül melyik szolgált rá jobban a féltékenységre, az öreg, vagy a fiatal, az a féltékeny anyós és menyecske privát ügye; de hogy féltékenységükben az ártatlan asszonykát elpáholták, azért majd a bíróság fog velök számolni.

— **(Egyhásmegyei hír.)** Nagy Sándor, kisasszonyfai plébános betegeskedvén, hozzá kíséretül Ács János gyulajovancái segédlelkésszt küldötte az egyhásmegyei főhatóság.

— **(Elveszett községi pecsét.)** Izsépp község bírája, a mohács-izsépi országoton a község pecsétjét elvesztette. Az elveszett községi pecsét „Izsépp község pecsétje“ körfelirattal van ellátva.

— **(A hűtlen szerető miatt.)** Nichtl Erzsébet, tolnai lakosné, gyengéd viszonyt folytatott egy ismerős legénnyel, a ki neki házasságot is ígért. Az ígéretet azonban nemcsak, hogy meg nem tartotta, hanem a télen egészen szakított a menyasszonyjelölttel. Ez persze nagyon bántotta az elhagyott szeretőt és nem sokat kellett beszélni annak a cigányasszonynak, a ki egy decemberi napon betévedvén, hozzája, ajánkosott, hogy visszavarázsolja a hűtlen kedvest, hogy rá álljon a cigányasszony ajánlatára. Ez aztán mindenféle hókusz pókuszt csinált s a varázslat erejének biztosítása végett mintegy tizenkét forint értékű ruhát és nyolc forint készpénzt csalt ki Nichtl Erzsébettől. Asszal aztán elment, lelkére kötve, hogy három holdujulásig senkinek se szóljon a dolgról s a harmadik holdujulásig karjai közé vezeti a hűtlen kedvest. Nichtl Erzsébet szót is fogadott neki, de mikor hiába várt, sőt a farsang végén a legény megis házasodott, feljelentette a cs. ló cigányasszonyt. A megindított nyomozásnak most sikerült a cs. ló cigányasszony nyomára jutni; a kit Boros Györgynének hívnak s a ki a csalást beismerte ugyan, de a kieselt pénzt és ruhákat már régen felhasználta. Így hát, se pénz, se posztó s a hűtlen szerető miatt még kára is van az elhagyott menyasszonyjelöltnek.

— **(Megugrott tinó.)** Németh Lipót, mohácsi lakosnak, a siklői vásárról hazafelé hajtott vörhenyes szőrű tinója, Német-Márok község közelében megugrott a hajcsár elöl és úgy eliramodott, hogy még ma sem tud valamit jelenteni be a mohácsi szolgabíróságnak.

— **(Gyujtogató gyerekek.)** Óriási tűzveszedelmet okozott Petárdán két kis gyerek, a kik egy sertésólbán gyufával játszottak és az ott levő szalmát felgyújtották. **Bunyevác** Istvánnak hét éves **Pávó** nevű és **Sárác** Pávónak öt éves **Zsifkó** nevű fiai voltak a szörnyű tűzveszedelem okozói, a mely **Bunyevác** Miónak, **Bunyevác** Mátónak, **Bunyevác** Ivánnak, **Frányin** Pávónak, **Petrovác** Pávónak, **Sárác** Perónak, **Moszo**vác Miónak és **Benák** Miónak házait, istállóit és magtárait hamvasztotta el s összesen hétezer forint körüli kárt okozott. A csendőrség kiderítvén a tűz okát, az esetről jelentést tett a bíróságnak.

— **(Uj főispánunk nagybácsija.)** Nem régiben a messze nyugoton meghalt egy nagy hazafi, ki az 50-es években vándorolt Amerikába. Mint értesülünk, ez a nagy magyar honfi báró **Fejérváry Miklós** volt, uj főispánunk nagybátyja, a honvédelmi miniszter idősebb bátyja, ki ügyes gazdaságával 18 millió dollárt szerzett a távol idegenben. Jowa államban élt és agg legény volt, tehát hinnivaló, hogy a nagy vagyon, a 44 millió o. é. frt tevő összeg nem sokára hazánkba vándorol. Értesülésünk szerint báró **Fejérváry Miklós**nak, Amerikában nincs más rokonsága, mint egy nevelt leánya.

— **(Furcsa boszu.)** Öreg **Balázs József**, magyarüröghi lakos, haragudott **Póka Mátás** nevű szomszédjára és mindig azon törte a fejét, mikép álljon rajta boszut. Végre elhatározta, hogy bajba keveri s egy este sorban beverte a saját házának ablakait s feljelentette Pókát a csendőrségnél, mintha az követte volna el az ablakbeverést. Póka azonban tanukkal igazolta ártatlanságát s az is kitűnt, hogy az öreg maga verte be az ablakokat. A furcsa boszu így nem sikerült, annak a levét öreg **Balázs József** iszasa meg, mert hamis vádaskodás miatt feljelentették a bíróságnak.

— **(Elfogott rabló.)** Nagy népcsődületet okozott Szegzárdon mult pénteken délután egy rabló elfogatása, a kit az újvárosból üldöztek a belvárosba, a hol azután el is fogták. A rabló neve **Petrácsik Antal** gácsországi illetőségű, a ki még csütörtökön be lopózkodott **Simon Takács** István házába és az első szobában huzta meg magát egész péntekig, a honnan nem tudott kimenekülni, mivel — nem tudva, hogy rabló van benne — rázárták az ajtót. Midőn a gazda pénzt és ezüst zseboráját magához vette, pénteken délután kitört a szobából és **Simon Takács** német ellökve, futásnak eredt. Az asszony nagy lármát csapott, mire többen üldözőbe vették a menekültöt és elcsípték s a csakhamar megérkezett csendőröknek át is adták.

— **(Kanyaró.)** Kaposváron járványszerűleg lépett fel a kanyaró, mely azonban az eddigi tapasztalatok szerint szelid lefolyású, minélfogva a gyermekek nem hálnak bele. A városi közegészségi bizottság ez ügyben ülést is tartott, melyen több köztisztasági ügy lett megbeszélve.

— **(Hütlén hajcsár.)** Kovácsics **Velemir** ráctöttösi lakos **Valpón** 51 darab sertést vett s azokat **Lenhard Pál** valpói hajcsárra bizta, hogy hajtsa **Mohácsra**, míg **Ó Rác-Töttösre** megy a járlatait rendezni és hogy **Mohácsra** várja meg őt. **Mohácsra** érvén, az 51 drb. sertést több mohácsi lakosnak eladta s a vételárt elmulatta. A csendőrség a sertéseket a vevőktől elkobozta, a hütlén hajcsárt letartóztatta s ellene, vala mint a vevők ellen is a feljelentést megtette.

— **(Kitört rajta a veszettség.)** Bába községben és környékén néhány hónappal ezelőtt annyira elszaporodtak a veszett ebek, hogy csak a legerélyesebb hatósági intézkedéssel lehetett a dühös állatokat kipusztítani. A kóbor veszett ebek többeget megmártak, a kiket fel is szállítottak annak idejében **Budapestre** gyógyítás végett. **Máté Imréné**, sz. **Ruppert Mária** bábai lakost is megmarta a veszett kutya azon időben, a kin most kiütött a rettenetes betegség, mely halálát is okozta.

Törvényszék.

§ **Egy furcsa pisztoly viselt dolgai.** Sok bajba keverte **Janics Vinkó**, 18 éves baranyavári sokac gyereket az a körülmény, hogy nagybátyjától, **Koludác** Iliától egy kétsövű puskát kapott. A gyerek lefaragta a puskágyát és a csövét is elfűrészeltte s a kétsövű puskából kétsövű — pisztolyt csinált. Ehhez a furcsa pisztolyhoz az a szerencse is járult, hogy a mezőn egy csomó löport is talált, amit vadászember veszíthetett el. Ólomból golyókat faragott aztán s így minden kész levén, kijárt a mezőre pisztolyával lövöldözni. **Bálics Vinkó**, községi csősz, többször rajtakapta ezen és figyelmeztette, hogy ne lövöldözzön, mert feljeleníti a csendőröknek.

— **Fütyülök a csendőrökre.** Itt van a pisztolyom; egyik csövéből az egyiket, a másikkól a másikat lövöm le!

Felelt erre a legényke és csak tovább folytatta a passzióját. Egyszer akkor járt a mezőn, midőn **Bálics Vinkó** halat fogott a kanálisban és a halfogó kosárákat a parton hagyta száradni. Másnap hült helyük volt azoknak, mikor ismét halászni akart. Újakat hozott hát és mikor ismét zsákmányra tett szert, megint kiterítette a kosárákat a parton száradni. És mivel **Janics Vinkó** megint csak ólálkodott körülötte, rászólt:

— Ezeket is ellophatod holnap reggelre!

S úgy is történt. A halfogó eszközök ismét elvesztek a kanális partjáról s mivel a csősz a legényre fogta a lopást, az boszut esküdött ellene.

Ez évi február 1-én, mikor a községben bucsu volt, érkezettnek látta az időt, hogy boszuját végrehajtsa. Magához vett egy vasvillát, zsebébe tette a nevezetes pisztolyt és elindult. Mikor egy távoli rokona — állítólag a szépapaik voltak testvérek — a **Janics Kuzman** kérdezte tőle, hogy minek neki a — vasvilla, meg a pisztoly, azt felelte:

— Megverem a csőszet, a miért tolvajnak nevezett.

Janics Kuzman nem hitt neki és távolról követte. S csakugyan a nagy kocsmában lesbeállt a legény s mikor a kocsmából kijövet, elébe toppant, a vasvillával a vállára ütött. A vasvilla nyele azonban eltört, s miután még másodszor meg fejbe ütötte a csőszet, azt kivette a kezéből a törött vasvillanyelet. **Janics Vinkó** ekkor futni kezdett előle, de csakhamar visszafordult és pisztolyát előrántva, rálőtt **Bálicsra**. A pisztoly — mint illik az ilyen furcsa pisztolyhoz — csütörtöt

köt mondott; a legény másodszor is lőtt, de ez a lövés nem talált. E tette miatt aztán gyilkossági kísérlet miatt lett vád alá helyezve és börtönbe is került, honnan tegnap délután fegyveres őr állította a törvényszék elé. A végtárgyaláson az előre megfontolt szándék nem nyervén beigazolást, valamint sok enyhítő körülmény folytán is, csak veszőyes fenyegetéssel okozott közcsend elleni kihágásért vádolta vádlottat a közbíró s a törvényszék ez alapon egy havi elzárásra, s 50 frt pénzbüntetésre, mely 5 napi fogságra lett átválttatva, — ítélte el s minde büntetését vizsgálati fogsága által kitöltöttnek vette és szabadlára helyezte. Az ítéletet a vádlott, úgy védője **Naranesik József** dárdai ügyvéd, valamint a panaszos és a királyi ügyész is tudomásul vevén, az jogerőssé vált.

§ **A Kereky-féle ház harmadévi építkezésénél történt szerencsétlenségből kifolyólag** — mint annak idején megirtuk — a kitzűzött végtárgyalást elhalasztották, pótvizsgálatot rendelvén el a törvényszék a nagy port felvert ügyben. A pótvizsgálat most befejeztetvén, a végtárgyalást folyó hó 28 dikára tűzte ki a királyi törvényszék.

§ **Elítélt triumvirátus.** **Gergő György**, **Torma István** és **Böröc József**, mohácsi lakosok lopás, illetve orgazdaság miatt álltak ma a pécsi királyi törvényszék előtt. A végtárgyaláson **Gergő György** ellen beigazoltatván, hogy **Vörös József**, **Zsolecki György** és **Papp József** kárára különféle lopásokat követett el, őt ezért a bíróság két évi börtönre, — **Torma Istvánt** és **Böröc Józsefet** pedig, kik tőle a lopott dolgokat megvették, orgazdaságért 9—9 havi börtönre ítélte. Az elítélt triumvirátus, természetesen, felebbezett az ítélet ellen, de felebbezett terhükre a királyi ügyész is.

§ **Szerencsés vádlott.** **Cselinác Pero**, mohácsi lakost, sikkasztás vétségeért vonta felelősségre a pécsi kir. törvényszék s ebben is mondta ki bűnösnek. A pécsi kir. ítélőtábla azonban a törvényszék ítéletét megváltoztatta és csak jogtalan elszajátításért ítélte el a vádlottat hétnapi fogházra. Ezt az ítéletet a kir. Curia is helybenhagyván, azt tegnapelőtt hirdették ki **Cselinác Pero** előtt és mindjárt át is adták aszerencsés vádlottat, büntetése kiállása végett, a királyi ügyészségnek.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1897 évi április 3. napi tartott hetivásárán.

Az árak méter, zásánként számíttatnak.

Uj 7.20—7.40; kétszeres uj 6.—6.20
roza uj 5.40—5.60; árpa őszi — —; tavaszi — —
uj 3.70 4.—; zab tavaszi 5.20—5.40; búkköny 4.—
4.50; kukorica uj 3.70—3.80; kukorica ó — —
széna 1.20—1.50; szalma — — 1.20—

Kínalati: közép, mintegy 350 gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

TAIJS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

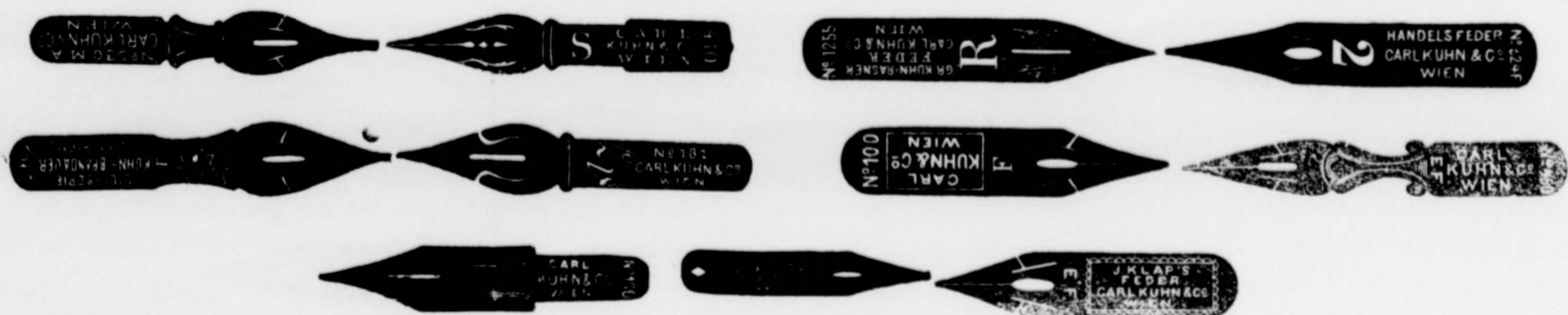
fel van szerelve papírmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papíron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.